

med Glæde tage imod. Lad os blot tage deres Sukker; saaledes har England gjort og har staaet sig godt derved. I alt Fald kunne vi være sikre paa, at en saadan Politik føres ikke ret længe i Tyskland, og der er jo ogsaa i dette Øjeblik Tale om at lave det om. Hvad vilde det ærede Medlem sige, naar Møllerne kom og forlangte Eksportpræmie for Mel, idet de sagde, at de maatte have en følelig Godtgørelse for Mel? Jeg kan ikke se andet, end at de saa konsekvent maatte sige, at de ville give Eksportpræmie for Mel. Jeg synes, at det ærede Medlem fra Møen her er kommen ind paa en Glidbane, og det er stet ved, at han skulde være i Kompagnisfab med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valokreds, der har faaet ham til at gaa meget længere, end han ellers vilde gaa. Det ærede Medlem har sagt, at der bliver raabt fra den ene Side paa Bestyttelse og fra den anden Side paa for lidt Bestyttelse. Næm har klaget over, at vi gif Sukkerfabrikkerne for nær; jeg har ikke hørt det mindste derom; her i Salen har jeg ikke hørt noget derom. Maaftte er det fra Holland og fra disse sukkerdyrende Egne, at der tales derom. Vi se jo, at der ude omkring bygges Sukkerfabrikker, og netop hvor det ærede Medlem har sine Benner. Jeg havde troet, at det skulde være Konserverfabrikker vi vilde oprette; men det lader til at blive Roesukkerfabrikker i Stedet. Men hvad enten Bestyttelsen til Sukkerfabrikker er berettiget eller ikke, vil det ikke være rigtigt af det danske Folketing at hde mere Bestyttelse til de fede Egne, som man kalder Holland, Friesland og Møen, naar der ikke kan gøres noget for de andre magre Egne; det synes snarere at burde være omvendt. Naar vi, der ere Benner af Konserverfabrikkerne — jeg i det mindste er det mere end mange af de Herrer, som tale saa meget derom — kunne saa Toldgodtgørelse for det Sukker, vi bruge til vore syltede Frugter, ere vi godt tilfredse; vi forlange ingen ekstra Bestyttelse, saaledes at vi ville have Sukkeret frit og Told paa de fabrikerede Varer. Jeg vil ikke være med for Landbruget til den Bestyttelse. Naar vi havde den Bestyttelse for Landmændene, vilde man kaste os det i Næsen hver Gang, der er Tale om Bestyttelse for Industrien, og sige: I have selv Bestyttelse. Derfor vil jeg ikke anbefale, at Landmændene skulle have nogen Bestyttelse, selv om det er til Konserverfabrikker, som jeg sætter højt. Dernæst talte det ærede Medlem fra Møen saa meget om, at han talte i Landbrugets Navn og i dets Interesse, og at Sukkeret skulde være et Landbrugsprogsmaal. Jeg

har ikke før tænkt, at Sukkeret skulde hvile paa Landbruget; jeg tror, det er godt fordelt over alle Samfundslag. Der hviler saa meget paa Landbruget; der er Told paa alle de Redskaber, Maskiner og Værktøj, vi bruge; vi maa svare Told af Blove, Harver, Rebo. s. v.; det er noget, som hviler udelukkende paa Landbruget. Jo kraftigere et Landbrug drives, jo mere Mulkt i Form af Stat maa der betales. Det trykker Landbruget. Det skulde det ærede Medlem fri os for, han, som taler i Landbrugets Navn, har er nøje knyttet til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valokreds; han udtalte sig paa en anden Maade. Han mener, at Landbruget har ingen Fremtid her i Danmark, det kan ikke føde det danske Folk; vi skulle staa ind paa en kunstig Industri, det har han sagt baade her og udenfor Salen. Ja, det kan jo lyde meget godt, og det kan siges med en vis Vægt, naar det siges af en Professor i Nationaløkonomi; men om man saa er Professor i Nationaløkonomi 10 Gange, er det ravnende splintrende galt fra Ende til anden; thi man kan ikke sige, at Landbruget ikke kan føde Befolkningen; det kan føde dobbelt saa mange. Det kan man egentlig først dømme om, naar Landbruget kommer til sin Ret, men det gør det ikke ved de Forslag, som her ere stete, der skal andre Endringer til.

Der blev jagt af det ærede Medlem fra Bornholm (Wlem), at mine Udtalelser i Mindretalsbetænkningen ikke skulde falde sammen med mine Udtalelser, medens jeg var Medlem af Venstres Overbestyrelse. Jeg havde troet, at det ærede Medlem havde været noget bedre vidende, end han er i den Sag, at han havde kendt mere til, hvad Venstres Bestyrelse havde lavet og befattet sig med. Jeg maa desværre beklage, at det ærede Medlem ikke er inde i Tingene. Hvis han var det, saa havde han vidst, at Venstres Overbestyrelse tydelig og klart har udtalt sig i denne Retning over de Spørgsmaal, vi her forhandle, saa vilde han have set i Venstres Program, der er underskrevet af samtlige Medlemmer af Overbestyrelsen, ogjaa mig, og udarbejdet i Samraad med andre Nøgledagsmænd (Wlem: Sukkerpiceen). Jeg skal senere komme tilbage til Deres Picee, Højstærede! . . . i dette Program udtalte vi udtrykkelig, at naar der lægges Stat paa Ol, skal det gaa til Alderdomsforsørgelse, Sygehjælp og den Slags Ting, og vi sige i vort Program, at Alderdomsforsørgelse skal være en Statsag; det er noget, som ikke kan skydes ud i en lang Tid, der maa snart træffes en Løsning. Det Forslag, som er stillet af mig,